

Churchill ostro obsodil politiko sovjetske Rusije

Edlaga je ustanovi-
zveze med Veliko
Britanijo in Ameriko

ITSKI IMPERIJ V
NEVARNOSTI

London, 6. marca.—Bivši
premier Winston Churchill
je v svojem govoru pred
fakulteto in dijaki kolegi-
j Westminster strastno in ostro
politiko sovjetske Rusije
hoče razširiti svoj vpliv in
nizem na države zapadne
in uničiti krščansko ci-
viliteto, zaeno pa je predlagal
novitev vojaške zveze med
imperijskim in Ameriko.
za naj bi slonela na oboro-
ženi angloški govorečih ljud-

Churchill je sicer govoril kot
državljan, toda pod bo-
m predsednika Trumana,
odprto pokazal, da se stri-
govnikom. Oba, Chur-
in Truman, sta dobila čast-
diplomo od kolegija.

Sovjetska unija upošteva le
in zaničuje vojaško šibkost,
Churchill. "Zapadne
je morajo obratovati z Ru-
letos v območju oblasti or-
Združenih narodov."
svojem dolgem govoru je
Churchill zavrgel zgodovinski
pojmi o ravnotežju
in kakor tudi načelo, da se
znanosti samo na orga-
Združenih narodov za
zaščito. Naglasil je, da
Britanija, Amerika in Ka-
ne smejo razkriti tajnosti
funkcije atomske bombe Ru-
ker bi slednja, ako bi imela
osti v svojih rokah, lahko
la osvojitev totalitarskega
unističnega sistema v demo-
krijskih državah sveta. Velika
Britanija in Amerika naj bi for-
ali skupno policijsko silo za
trolo sveta in ustvarili pogo-
vojaško zvezo, ki bi omo-
la skupno državljanstvo.

obenega dvoma ni, kaj je ho-
Churchill dosegel s svojim go-
vom. V Fulton je prišel, da
težke udarce političnim na-
m Sovjetske unije. To je
storil in sicer v navzočno-
predsednika Združenih dr-
ki je sedel v ozadju in več-
aplavdiral Churchill, ko je
hal po Rusiji in svaril pred
arnostjo komunizma. Bivši
ki premier je govoril kot
ednik svetovne reakcije. Ko
Churchill dejal, da tajnosti
dukcije atomske bombe ne
jo biti razkrile sovjetski Ru-
mu je Truman ploskal.

Churchill in ne Truman
a omenila načela, katero se
dlaša svetu od konference
Združenih narodov v San Fran-
cu, da mora organizacija
Združenih narodov delati v po-
la enotnosti in kooperaciji z
slasili. Churchill je dal ra-
niti, da ne veruje v organiza-
Združenih narodov kot silo
vzdrževanje miru in varnosti
svetu. On se je izrekel proti
rožitvi in za združitev obo-
vovalnih sil Velike Britanije in
Amerike, ki naj bi ustavile raz-
komunizma ter sovjetskega
va ter branile načela krščan-

Washington, D. C., 6. marca.—
Churchillov govor v Fulton,
je dobil odmev v Washing-
tonu. Predsednik je skušal pro-
Ameriko za obrambo britske
kolonialnega imperija.
Amerika naj bi rešila
iki imperij pred razpadom.
da bi lahko še nadalje iz-
kličal ljudstva v kolonijah.
Drugi namen je bil ustvaritev
zupanja napram Rusiji v dr-
ah, ki niso povezane z anglo-
am. Med senatorji,
ko se odprto izrekli proti
Churchill, sugestiji, da se

Domače vesti

Seja širšega odbora SANSa

Chicago.—Prihodnjo soboto se
bo tukaj vršila letna seja ekse-
kutive in širšega odbora SANSa.
Na programu bodo poročila o
preteklem in tekočem delu ter
priporočila glede bodočih nalog
SANSa. Zborovanje se vrši v
Grahn erjevih (Bergerjevih)
prostorih.

Senator Brewster je dejal, "da
mi ne moremo prevzeti dedščine
kolonialne politike britskega
zunanjega urada. Anglosaški
narodi tvorijo samo eno deseti-
no svetovnega prebivalstva. Vo-
jaška zveza med Ameriko in Ve-
liko Britanijo bi ustvarila situa-
cijo, v kateri se bi ves ostali svet
obrnil proti nam. Amerika mora
sama usmerjati politiko napram
Rusiji."

Senator Pepper je rekel, da je
bivši britski premier zgrešil in
prezrl naraščajočo odločnost za
demokracijo celo v Veliki Brita-
niji, kjer je na krmlu delavska
vlada. "Churchill je lepo govoril
za imperializem, ampak ta je
vedno britski imperializem," je
dejal Pepper. "On je bil in je še
torij. Ponovno je demonstriral,
da ni samo nasprotnik Rusije,
temveč tudi delavske vlade v
svoji deželi. Mi smo za koope-
racijo z Veliko Britanijo, toda
iz te ne sme biti izključen ostali
svet. Churchill, kakor vse kaže,
bi rad prešel vrt organizaciji
Združenih narodov."

Drugi senatorji so izjavili, da
se mora Amerika in Velika
Britanija izogniti vsaki akciji, ki
bi ustvarila sumničenje v Rusiji
in onemogočila funkcije organi-
zacije Združenih narodov.

Marshall bo nasledil Byrnesa?

Konflikt s predsed-
nikom Trumanom

Washington, D. C., 6. marca.—
V diplomatskih krogih se širijo
govorice, da bo general George
C. Marshall, ameriški poslanik
na Kitajskem in bivši šef gene-
ralnega štaba, nasledil državne-
ga tajnika Jamesa F. Byrnesa.
Ker Amerika nima podpredsed-
nika, je državni tajnik prvi na-
slednik predsednika, če slednji
umrje.

Trdi se, da je nastala hladnost
med Trumanom in Byrnesom.
Truman je za odločno izvajanje
ameriške zunanje politike, kar
naj bi utihnilo kritike doma in
v tujini, ki trdijo, da Amerika
sploh nima zunanje politike in
da caplja za Veliko Britanijo.
Truman je baje razočaran, ker
je Byrnes pristal na koncesije v
prilog Rusiji na konferenci zu-
nanjih ministrov treh velesil v
Moskvi v decembru preteklega
leta, kakor tudi zaradi vloge,
katero je Byrnes igral na kon-
ferenci Združenih narodov v
Londonu. Byrnes je storil več
korakov na svojo lastno inicia-
tivo v Moskvi in Londonu, ne
da bi se posvetoval s Truma-
nom.

Doznava se, da je Truman na-
meraval imenovati Marshalla za
državnega tajnika, preden je
slednji odpotoval na Kitajsko.
Ako bo Marshall imenovan za
državnega tajnika, ga bo nasle-
dil general Albert C. Wede-
meyer, poveljnik ameriških sil
na Kitajskem, kot poslanik v
Čungkingu. Marshall ima iz-
kušnje v diplomaciji. On se je
udeležil vseh mednarodnih kon-
ferenc od one med pokojnim
predsednikom Rooseveltom in
bivšim britskim premierjem
Churchillom na Atlantiku, na
kateri je bil osvojen Atlantski

Britski laboriti okrcali Churchilla

Označili so ga za
vojnega hujskača

London, 6. marca.—Govor
bivšega premierja Winstona
Churchilla v Fulton, Mo., je
razkačil levičarske elemente v
delavski stranki. Označili so ga
za vojnega hujskača, ker je ob-
sodil politiko Sovjetske unije in
predlagal sklenitev vojaške zveze
med Veliko Britanijo in Ame-
riko.

Zunanji minister Ernest Be-
vin, ki je imel ostre besedne
bitke z Andrejem Višinskim,
načelnikom sovjetske delegacije
na konferenci Združenih narod-
ov v Londonu, bo moral odgo-
varjati na vprašanja laboritov v
parlamentu. Ti bodo zahtevali
pojasnila, ali je bil vnaprej in-
formiran o vsebini Churchilllo-
vega govora.

Churchillov govor je povzročil
presenečenje celo med kon-
servativci, člani njegove stran-
ke. Izjavili so, da je šel preda-
leč v obsodbi politike Sovjetske
unije.

Najbolj žgočo obsodbo Chur-
chillovega govora je izrekel
Daily Worker, glasilo britske
komunistične stranke. Objavil
je uvodnik, v katerem pravi, da
se je Churchill izrekel za skleni-
nitev novega pakta proti komi-
ninterni in ustanovitve britsko-
ameriškega osišča proti sovjet-
ski Rusiji. Iz Churchillovega
govora se kaže hudupnik zlobe,
laži in blatenja.

Daily Worker dalje pravi, da
je skušal Churchill prodati brit-
ski imperij ameriškim milio-
narjem, zaeno pa je napovedal,
da se bo poskus izjalovil.

Priprave za stavko železničarjev

Avtna unija zavrnila
formulo korporacije

Cleveland, O., 6. marca.—Vo-
ditelj bratovščin strojevodij in
kurjačev ter železniških spre-
mnikov so naznanili, da bo stavka
oklicana prihodnji ponedeljek.
Bratovščini imata 215,000 član-
ov.

Člani bratovščin v Clevelan-
du, Chicagu, Bostonu, Louisvil-
lu, San Franciscu, Tuli in dru-
gih mestih so bili opozorjeni,
naj se pripravijo za stavko, ker
so se pogajanja z uradniki žele-
zniških kompanij glede izrav-
nave konflikta razbila.

Bratovščini zahtevata zvišanje
plače in zboljšanje delovnih
pogojev.

Detroit, Mich., 6. marca.—Uni-
ja združenih avtinskih delavcev
CIO je zavrnila formulo korpo-
racije General Motors, da člani
unije glasujejo glede vrnitve na
delo. Voditelj unije so izjavi-
li, da stavka je zdaj izprtle.

Reprezentanti korporacije so
prej odbili predlog unije glede
imenovanja posebnega arbitraž-
nega odbora, ki naj bi rešil kon-
flikt. Stavka, katero je unija
oklicala proti korporaciji, traja
že 106 dni.

Pogajanja med uradniki unije
in korporacije na seji, ki je tra-
jala dve uri, so bila pretargana.
Pozneje je bilo naznanjeno, da
se bodo danes obnovila.

Nemški ujetniki dospeli v Anglijo

London, 6. marca.—Nadaljnja
skupina 4300 nemških vojni-
ujetnikov je dospela v Liverpool
iz Amerike. Ujetniki so bili po-
slani v taborišča na Škotskem,
kjer bodo upošleni na farmah in
pri gradnji ter popravljanju
cest.

Amerika naslo- vila protest sovjetski vladi

Obsodba ruskih aktiv-
nosti v Mandžuriji
in Perziji

KRSENJE PROVIZIJ
DOGOVOROV

Washington, D. C., 6. marca.—
Državni tajnik James F. Byrnes
je razkril, da je poslal dve pro-
testni noti sovjetski vladi zaradi
ruskih aktivnosti v Mandžuriji
in Perziji. Dejal je, da je Ame-
rika zavzela stališče, da je Rusi-
ja kršila provizije sklenjenih
dogovorov, ker še vedno drži vo-
jaške čete v Mandžuriji in Per-
ziji.

Ena nota je bila poslana Mos-
kvi potem, ko je državni depart-
ment dobil poročilo iz Tehera-
na, da je tudi perzijska vlada
poslala protest Rusiji, ker ni od-
povedala svojih čet iz Perzije do
2. marca na podlagi pogodbe, ki
je bila sklenjena 1. 1941. Britska
vlada je prej zahtevala pojasni-
la od Moskve, zakaj drži vojaške
čete v Perziji.

Druga nota izraža opozicijo
ameriške vlade proti odvažanju
strojev in druge opreme iz ja-
panskih tovarn v Mandžuriji v
Rusijo. Slednja smatra stroje in
opremo za vojni plen, do kate-
rega je upravičena. Byrnes je
na sestanku s časniki dejal,
da je ruska akcija kršenje pro-
vizij dogovorov.

Byrnes je dalje rekel, da ima
general Douglas MacArthur vr-
hovno oblast na Japonskem in v
vseh drugih pokrajinah, v kate-
rih so sovražne čete. Med temi
pokrajinami je tudi Mandžurija.
Dejal je, da on še ne ve, ali so
poročila, da Rusi pošiljajo japo-
nske vojne ujetnike iz Mandžuri-
je v Sibirijo, resnična ali ne.

Amerika je zavzela stališče, da
morajo biti japonski ujetniki re-
patrirani.

Moskva, 6. marca.—Predsed-
nik perzijske vlade Ahmed Qa-
vam es Saltaneh je dejal, da je
obnovil razgovore s sovjetsko
vlado glede situacije v Perziji
in iz tega razloga je odložil od-
hod iz Moskve v Teheran. Raz-
govori se nanašajo na odpoklic
ruskih čet iz Perzije.

Na vprašanje časnika, ali se
razgovori nanašajo tudi na
oljna polja v Perziji, je premier
odgovoril, da se ta zadeva ne
more rešiti, dokler ne bodo od-
poklicane tuje čete iz Perzije.
Saltaneh je dopel v Moskvo
pred dvema tednoma.

Vlada skuša
odrviti stavko

Warren sklical konfe-
renco uradnikov unije

New York, 6. marca.—Fede-
ralna vlada je storila korake, da
odvrne splošno stavko telefon-
skih delavcev, članov neodvisne
unije, proti American Telephone
& Telegraph Co. Unija je zapre-
tila z oklicem stavke, ko je kom-
panija odbila zahtevo glede zvi-
šanja plače za 18 in pol centa
na uro. Kompanija je ponudila
zvišanje za 15 centov na uro.

V konflikt med unijo, ki ima
165,000 članov, in kompanijo je
posegel Edgar L. Warren, direk-
tor pravnega biroja federalne-
ga delavskega departamenta. On
je sklical konferenco uradnikov
unije in kompanije v Washing-
tonu.

Henry Mayer, pravni svetova-
lec unije, je dejal, da zahteva
zvišanje plače za 18 in pol centa
na uro ne bo umaknjena. John
J. Moran, predsednik unije, je
priznal, da so se pogajanja s
kompanijo glede rešitve konflik-
ta razbila.

Hoover bo obiskal
evropske države

Washington, D. C., 6. marca.
Bivši predsednik Herbert Hoo-
ver je sprejel povabilo predse-
dnika Trumana, naj obišče evro-
pske države in študira živlisko
situacijo. Zadevno naznanilo je
objavil poljedelski tajnik An-
derson.

Pogajanja z rudar- sko unijo UMW

Operatorji posva-
rili Lewisa

Washington, D. C., 6. marca.—
Operatorji na polju mehkega
premoaga so naznanili, da se bo-
do odavali pozivu Johna L. Lew-
isa, predsednika rudarske unije
UMWA, glede pogajanj o skle-
nitvi nove pogodbe, zaeno pa so
ga posvarili, da bo moralo ljud-
stvo prevzeti breme v obliki zvi-
šanja cen premoaga, če bo vztra-
jal pri zahtevi, da mora biti pla-
ča zvišana za dva dolarja na
dan.

Pogajanja se bodo pričela na
konferenci, ki se prične 12. mar-
ca v Washingtonu. Veljavnost
sedanje pogodbe med unijo in
operatorji poteče 31. marca.
Lewis je zapretil z oklicem ru-
darske stavke, če bodo operator-
ji zavrnil zahtevo za zvišanje
plače.

Konflikt je ponovno izvaloval
vprašanje organiziranja delovo-
dij. Operatorji so se izrekli
proti organiziranju. Charles
O'Neill, besednik operatorjev, je
opozoril Lewisa, da je dal zago-
tovalo, da ne bo pritiskal za pri-
znanje organizacije delovodij.

Na polju mehkega premoaga je
uposlenih čez 400,000 rudarjev.
Lewis je že obvestil operatorje,
da bo stavka oklicana 2. aprila,
če se bodo upirali zahtevi za
zvišanje plače.

Britska nota sovjetski vladi

Rusija naj pojasni
navzočnost čet
v Perziji

London, 6. marca.—Frank Ro-
bert, opravnik poslov britskega
poslanštva v Moskvi, je po na-
vodilih iz Londona predložil no-
to sovjetski vladi s pozivom, naj
pojasni navzočnost ruskih čet v
Perziji.

Naznanilo pravi, da bo britski
zunanji minister Ernest Bevin
storil potrebne korake, če ne bo
dobil zadovoljivega pojasnila o
navzočnosti ruskih čet v Perziji
iz Moskve. Možnost je, da bo
predložil zadevo članom varnost-
nega sveta Združenih narodov,
ko se bodo sestali na konferenci
v New Yorku.

Moskva je prej naznanila, da
so se ruske čete umaknile iz Ta-
briza, glavnega mesta province
Azerbadžan, ki se je pred nekaj
meseči proglasila za avtonomno
republiko.

Pogodba, katero so podpisale
Rusija, Velika Britanija in Ame-
rika s Perzijo 1. 1941, določa od-
poklic ruskih in drugih čet iz
Perzije. Bevin se zanaša na po-
moč Amerike v zahtevi, da mo-
rajo ruske čete zapustiti Perzijo.

Unija izvojevala
zvišanje plače

New York, 6. marca.—Unija
Amalgamated Clothing Workers
je izvojevala zvišanje plače za
svoje člane do pet dolarjev na
teden. Zvišanje plače določa
nova pogodba, katero je unija
sklenila s organizacijo deloda-
jalcev.

Senat potrdil
imenovanje Kruga

Washington, D. C., 6. marca.—
Senat je soglasno potrdil imeno-
vanje Juliusa A. Kruga za no-
tranjega tajnika. On je nasledil
Harolda L. Ickesa, ki je resigni-
ral po sporu s predsednikom
Trumanom. Krug je bil v času
vojne načelnik odbora za vojno
produkcijo.

ATTLEE OPRL DEBATO O VO- JAŠKI POLITIKI

Predsednik delavske
vlade omenil potež-
koče v Indiji

PODALJSANJE
POGODBE Z RUSIJO

London, 6. marca.—Premier
Clement Attlee je odprl debato
v parlamentu o britski vojaški
politiki in izrazil upanje, da se
bo svet izrekel za postopno zni-
ževanje oboroženih sil in razo-
rožitvev. "Velika Britanija bo
morala držati oboroženo silo naj-
manj 1,100,000 mož v tem letu,"
je dejal, "V situaciji, kakršna
je, ne moremo prevzeti rizike."
Sodi se, da bo Velika Britani-
ja potrošila v tem letu skoro pet
milijard dolarjev za vzdrževanje
svoje oborožene sile na kopnem,
mornju in v zraku.

Attlee je priznal potežkoče v
Indiji. "Atomsko oboroževanje,
britske obligacije glede vzdrže-
vanja miru in reda v Indiji in
vzdrževanje okupacijskih sil —
vse to je povezano s potežkocami,"
je dejal. "Iz tega razloga
ne more Velika Britanija osvo-
jiti dolgotrajne vojaške politike.
Atomska bomba bo narekovala
vse odločitve glede obrambe
v bodočnosti. Potrebna je združi-
tev armade, mornarice in letal-
ske sile pod enim poveljstvom.
Upam, da bo v dogledni bodo-
čnosti osvojen sistem kolektivne
zaščite v okviru organizacije
Združenih narodov."

Premier je dalje rekel, da brit-
ska oborožena sila šteje sedaj
čez 4,000,000 mož. "Mi ne smemo
znižati okupacijske sile pod go-
tovo točko," je dejal. "Računati
moramo za možnost nemirov in
celo prevratnih gibanj v Nemci-
ji. Ako se bodo dogodki po sve-
tu razvijali v škodo Veliki Bri-
taniji, bi morala vlada priti pred
parlament s pozivom, naj dovoli
finančna sredstva za ojačanje
oborožene sile."

Državni minister Philip Noel-
Baker je informiral parlament,
da premier Stalin še ni odgo-
voril na ponudbo zunanjega mini-
stra Ernesta Bevin, da se vel-
javnost prijateljske pogodbe
med Veliko Britanijo in Rusijo
podaljša za dodatnih 30 let.

Gavriločev kome- tar Churchillovega govora

New York, 6. marca.—Dr.
Stojan Gavriločev, jugoslovanski
zunanji podminister in bivši
načelnik odbora Združenih
narodov, ki je iskal prostor za
sedež organizacije Združenih
narodov v Ameriki, je komentir-
al govor bivšega britskega pre-
mierja Churchilla v Fultonu,
Mo. Dejal je, da je govor uda-
rec Združenim narodom. "Važ-
no je, da ne izgubimo zaupanja
kljub zablodam," je dejal. "Kaj
bi se bilo zgodilo, če bi bil
Churchill izgubil zaupanje 1.
1940?"

Debata o posojilu Veliki Britaniji

Washington, D. C., 6. marca.—
Debata o ameriskemu posoji-
lu Veliki Britaniji je vstoli \$3-
750,000,000 se je pričela v sena-
tu. Odobritev posojila je pripo-
ročal federalni zakladnik Vin-
son, ko je nastopil pred člani
odseka za bančne in denarne
zadeve. Pojavila se je močna
opozicija proti posojilu, toda se-
nator Barkley je napovedal, da
bo odobreno kljub opoziciji.

LEV N. TOLSTOJ:

KAZAKI

KAVKAŠKA POVEST

Iz ručnice prevle
JOSIP KNAFLIČ

(Nadaljevanje)

Na pravem džigitu je vedno vse preširoko, raztrgano, nemarno; samo orožje je dragoceno. — A to raztrgano obleko in to orožje zna nataktni, opasati in primeriti na prav poseben način, ki ni dan vsakemu in ki kazaka ali gorjanca takoj bode v oči.

Lukaška je imel to zunanost džigita. Roki položeni na sabljo in mežgetaje z očmi je gledal venomer v daljni aul. Posamič njegove poteze niso bile lepe, a kdor bi pogledal naenkrat njegovo brhko postavbo in pametni obraz s črnimi obrvmi, bi rekel nehote vsak: "Imeniten dečko!"

"Koliko se je vsulo bab iz aule!" je dejal glasno, leno raztegnivši krasne bele zobe, in ne da bi se obrnil posebej na koga.

Nazarka, ki je ležal spodaj, je takoj vzdignil glavo in opomnil:

"Gotovo gredo po vodo."

"S puško bi jih bilo treba ustrašiti," je dejal Lukaška in se smejal. "To bi plesale!"

"Ne nese tako daleč."

"Bosa. Moja nese do tje. Le počakaj še malo, pa bo pri njih praznik in pojdem h Girej-kanu v goste buzo (tatarsko pivo iz pšena) pit," je dejal Lukaška in jezno odganjal od sebe nadležne komarje.

Šum v goščavi je obrnil nase pozornost kazakov. Lisast jerebičar, polutan, ki je nekaj sledil in živahno migal z repom, je pritekel h kordonu. Lukaška je spoznal psa sosedu lovca, strica Jeroška; in zagledal takoj za njim v goščavi lovca samega.

Stric Jeroška je bil kazak orjaške postave z dolgo, ko led sivo brado in tako širokimi plečami in prsi, da se v gozdu, kjer ga z nikomur ni bilo mogoče primerjati, ni del velik: tako sorazmerni so bili vsi njegovi silni udje. Na sebi je imel raztrgan, podpasan zipun (ruska kmečka jop), na nogah z vrvmicami povezane poršni (obuvalo iz neustrojene kože, ki ga treba preje namočiti) iz jelenove kože in na glavi razdrapano čepico. Na hrstu je nosil čez eno ramo kobliko (platnen ščit z naslikano živaljo, za katerim skrit zalezuje lovec fazane) in vrečo s piščancem in skobcem za vabljenje jastreba; čez drugo ramo je imel na jermenu ubitega divjega mačka; zadaj za pasom je visel mešček s krogli, smodnikom in kruhom, konjski rep za odganjanje komarjev, dolg kindžal (bodalo, lovski nož) v slabi nožnici, pokriti s staro kravo, in dva ustreljena fazana. Ko je zagledal kordon, se je ustavil.

"Hej, Ljam!" je zaklical psu s tako polnim basom, da se je daleč v gozdu odzval jek; nakar je vrgel na ramo ogromno pistonsko puško, ki ji pravijo kazaki "flinta", in privzdignil čepico.

"Dober dan imeli, ljudje božji, hej?" se je obrnil h kazakom z istim močnim in veselim glasom, brez vsakega napora, toda tako grozno, kakor bi klical koga na drugi strani reke.

"Dober, stric, dober!" so se veselo odzvali z raznih strani mladostni glasovi kazakov.

"Kaj ste videli? Povejte!" je vpil stric Jeroška in si z rokavom črkeške otiral pot z rdečega, širokega obraza.

"Slišiš, stric? Kakšen jastreb gnezdi na platani tukaj? Kadar je večer, kroži," je rekel Nazarka pa pomežikaval z očesom in migal z ramom in nogo.

"No, ti!" je nezaupno dejal starec.

"Res, stric, da ga počakati!" je smeje potrdil Nazarka.

Kazaki so se zasmejali.

Šaljivec ni bil videl nobenega jastreba; a pri fantih kazakih v kordonu je bila že davno navada, dražiti in nalagati strica Jeroško vsakokrat, kadar je prišel k njim.

"Oh, ti bedak, ti znaš samo lagati!" je dejal Lukaška s stolpa dol Nazarki.

Nazarka je takoj umolknil.

"Toda ga treba počakati. Bom ga," se je odzval starec na veliko zadovoljnost vseh kazakov. "Pa svinj ste videli kaj?"

"Kaj pa še! Svinje videti!" je dejal narednik, ves vesel prilike, da se je mogel malce raztresti, se prevaliti in z obema rokama praskal svoj dolgi hrbet. "Tukaj velja Abreke loviti, ne pa svinje. Ali niso nič slišali, stric, a?"

"Je dostavil, pa brez vzroka mežgetal in kazal svoje goste bele zobe."

"Abreki?" je odvrnil stari. "Ne, nič nisem slišal. A kako je, imate kaj vina? Daj mi piti, ljubček. Čisto sem se strudil, res. Prinesem ti divjaci, le počakaj malo, res, prinesem ti. Daj," je dostavil.

"Ti čes torej iti čakati?" je vprašal narednik, kakor da ni prav slišal, kar je rekel oni.

"Eno noč sem hotel iti," je odvrnil stric Jeroška. "Morda, če je božja volja, ustrelim kaj za praznik; potem dam tudi tebi, res!"

"Stric, uj, stric!" je zavpil na glas Luka zgoraj in vsi kazaki so se ozrli vanj. "Pojdi h gornji strugi, tam hodi močna tolpa. Ne lažem! Res ne! Oni dan je bil eden naš streljal enega. Govorim resnico," je dostavil, popravič puško na hrstu, in s takim glasom, da je bilo jasno, da se ni šalil.

"Aj, Lukaška, popadač je tukaj!" je rekel stari in pogledal gor. "Na katerem kraju je streljal?"

"In ti niti videl nisi nobenega! Še si premajhen, kakor je videti," je dejal Lukaška. "Prav pri jarku, stric," je dostavil resno in stresel glavo. "Šli smo tako ob jarku, ko je prasil mimo; a imel sem puško v toku. Iljaska je počil. Jaz ti pokažem, stric, kje je bilo—ni daleč. Le malo še počakaj: Jaz, prijatelj, poznam vsa njih pota. Stric Mosev," je opomnil odločno in skoro ukazujoče naredniku, "čas je menjati!" In vzel je puško in ne da bi čakal povelja, je stopal dol.

"Pojdi dol!" je rekel dodatno narednik in se ogledoval okoli sebe. "Zdaj je vrsta na tebi, ne res, Gurka? Pojdi! — Brihten fant je postal tvoj Lukaška," je nadaljeval narednik, obrnjen k starcu. "Zmeraj je na nogah kakor ti, doma ne strpi; zadnjič je ubil merjasca."

VII.

Solnce se je bilo že skrillo, in nočne sence so se jadrno pomikale od gozda sem. Kazaki so bili končali svoja opravila okoli kordona in se zbrali k večerji v hiši. Samo starec, ki je še vedno čakal jastreba in cukal za nogo privezanega skobca, je bil ostal pod platano. Jastreb je sedel na drevesu, a ni se spustil na piščanca.

Lukaška je v globoki goščavi trnja in robidovja nastavljal zanke fazanom; nič se ni naglil in pel si je eno-pesmico za drugo. Čeprav je bil visoke rasti in je imel veliko roke, je šlo vendar očividno vsako delo, grobo ali fino, Lukaški dobro od rok. (Dalje prihodnjic.)

37. člen

1. Kmetijska zemljišča, ki spadajo pod odredbo zakona o agrarni reformi in kolonizaciji, mora lastnik, dokler jih ne prevzame pristojno oblastvo, posejati in obdelati prav tako, kakor je to delal do izdaje tega zakona.

2. Ako zemljišča, ki spadajo pod odredbo tega zakona, lastnik doslej sam ni obdeloval ali ga iz opravičenih razlogov v gospodarskem letu 1945-46 ne more sam obdelati, poskrbi krajevni ljudski odbor, da se tako zemljišče obdela in ob pravem času poseje.

3. Ako lastnik ne obdela zemljišča, ki ga je doslej obdeloval, a zato nima opravičenih razlogov, se kaznuje po zakonu o nedopustni špekulaciji in gospodarski sabotaži.

38. člen

1. Zemlja, ki se zapleni po 35. členu, preide v zemljiški sklad agrarne reforme in kolonizacije.

2. Denarne kazni se stekajo v poseben fond za izvajanje agrarne reforme, ki se ustanovi pri ministrstvu za kmetijstvo. Predpise za upravljanje in uporabo tega fonda izda minister za kmetijstvo s posebnim pravilnikom.

PREHODE DOLOČBE

39. člen

Vse odločbe in vsi ukrepi okupatorja in domačih oblastev v okupatorjevi službi, izdane med okupacijo zaradi spremembe zemljiške posesti ali zaradi spremembe razmerja med lastniki in zakupniki v korist lastnikov, se smatrajo za nične in neobstoječe.

40. člen

Vse samovoljne naselitve na zapuščenih, državna ali sekvestrirana zemljišča, izvršene med vojno ali po osvoboditvi, ne glede na to, ali so izvršene na podlagi odločbe ali po odobritvi krajevnih organov oblasti, se proglašajo za neveljavne.

41. člen

1. V dveh letih po uveljavitvi zveznega zakona o agrarni reformi in kolonizaciji se morajo rešiti vsa vprašanja glede samolastnih prisvojitvev državnega zemljišča, prisvojitvenih ledin ter nepriznanih delitev kmečkega in vsakega drugega zemljišča. Prisvojitve in razdeljene površine se praviloma priznajo kot last posestnikov in vpisejo v zemljiški knjigi na njihovo ime. Pri tem pa je treba paziti, da ta zemljišča ne ležijo v sredi državnega ali vsakega zemljišča, da niso na poti komunikacij, da ne presegajo krajevno običajnih površin in da niso prisvojena na način, ki ni v navadi v onem kraju. Pravna oseba, katere last je bila zemlja pred prisvojitvijo, lahko v dveh letih pri pristojnem sodišču zahteva razveljavljenje takih prisvojitvev.

2. Organi in postopek za reševanje teh vprašanj in sporov se bodo uredili s posebno uredbo.

42. člen

Minister za kmetijstvo se pooblasti, da avtentično tolmači posamezne določbe tega zakona, kolikor niso vsebovane v zveznem zakonu o agrarni reformi in kolonizaciji, in da izda posebne uredbe in pravilnike za njegovo izvajanje.

43. člen

Ta zakon velja od dneva objave v "Uradnem listu." Ljubljana, 17. decembra 1945. Predsedstvo Slovenskega narodno-osvobodilnega sveta: Josip Vidmar, s. r., preds., France Lubej, s. r., tajnik.

Da se agrarna reforma izvede v celoti in duhu zveznega zakona o agrarni reformi in kolonizaciji, katerega namen je, da se

MEN — 18 to 55

73c per hour—5c additional for night work. Time ½ over 40 hours. 54 hour week. Attractive Bonus Plan. Steady work under excellent conditions.

THOMAS Moulding Floor Mfg. Co.
ARCHER & KOLMAR

RADIO
LIGHT ASSEMBLY

High Wages • Automatic Raises • Steady Employment

PAID VACATIONS

Good Opportunities for Young Energetic Women

MOTOROLA

4545 Augusta Blvd.

z razlastitvijo veleposestnikov in tistih lastnikov zemljiških posestev, ki se ne bavijo z obdelovanjem zemlje, dokončno ukinejo vsi še obstoječi fevdalni in njim podobni odnosi, ki so v nasprotju s pridobitvami narodno osvobodilne borbe, izdaja Predsedstvo Slovenskega narodno-osvobodilnega sveta.

ZAKON

o razlastitvi posestev, ki jih obdelujejo koloni in vinčarji.

1. člen

1. Razlastijo se v celoti zemljiška posestva nekmetov, ki izkoriščajo zemljo potom kolonov ali vinčarjev.

2. Zemlja, zgradbe in naprave ter živi in mrtvi inventar posestev iz prvega odstavka, ki je potreben za redno obratovanje, se razlastijo brez odškodnine.

3. Pravico za odškodnino imajo le manjši posestniki, ki so si posest pridobili s prihranki, izvirajočimi iz produktivnega dela.

4. Minister za kmetijstvo se pooblašča, da preko okrožnih in okrajnih komisij za agrarno reformo določi posestva, navedena v 3. odstavku.

2. člen

K inventarju, ki se razlasti v smislu 1. člena, se štejejo tudi vinske kleti in druge slične naprave, ki so potrebne za izkoriščanje razlaščenih posestev.

3. člen

Razlaščenca zemlja, zgradbe in naprave ter živi in mrtvi inventar preidejo v zemljiški sklad, predviden v 14. členu zakona o agrarni reformi in kolonizaciji v Sloveniji in se dodeljujejo agrarnim interesom v smislu določil imenovanega zakona.

4. člen

Izvajanje tega zakona se vrši po določilih 28., 29., 30. in 31. člena zakona o agrarni reformi in kolonizaciji v Sloveniji.

5. člen

Glede taks veljajo določbe 33. člena zakona o agrarni reformi in kolonizaciji v Sloveniji.

6. člen

Lastniki oziroma upravitelji zemljiških posestev, ki se razlastijo po 1. členu tega zakona, so dolžni v roku 15 dni po objavi zakona oddati okrajni komisiji za agrarno reformo tistega okraja, v katerem leži posestvo, pisмено prijavo na obrazcih, ki jih prejmejo pri predstojnih okrajnih komisijah za agrarno reformo.

7. člen

Lastniki zemljiških posestev, ki se razlastijo v smislu tega zakona in ki imajo svoje stalno bivališče izven območja ljudske republike Slovenije, so dolžni

Razni mali oglasi

EXPERIENCED BODY TRUCK

PAINTER

\$1.20 per hour

WESTERN UNITED

DAIRY CO.

1417 W. Taylor Street

LIGHT FACTORY WORK

No experience

necessary

Apply

1148 W. CHICAGO AVE.

podati prijavo ministrstvu za kmetijstvo v Ljubljani in okrajni komisiji za agrarno reformo, v katere območju leži posestvo, sami oziroma njih upravitelji.

8. člen

1. Lastniki oziroma njih odgovorni predstavniki in zastopniki, ki ne bi podali prijave v določenem roku, ali bi podali nepravilno prijavo, se kaznujejo z denarno kaznijo od 500—20.000 dinarjev ali s prisilnim delom brez odvzema prostosti od 10 dni do 2 let, v težjih primerih pa tudi z odvzemom prostosti.

2. Kazni izreka pristojna ljudska sodišča.

9. člen

Ta zakon velja od dneva objave v "Uradnem listu."

Ljubljana, 17. decembra 1945.

Predsedstvo Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta:

Josip Vidmar, s. r., preds.

France Lubej, s. r., tajnik.

—Po Ljudski pravici.

Razni mali oglasi

GIRLS

LIGHT FACTORY WORK

Good pay - Experience not necessary

Apply

DR. SACHS LABORATORIES

5810 So. Perry

GIRLS

For coil and transformer assembly work; good pay. Humboldt 3803.

BRUNO BARTUCCI, AMERICAN

COIL, 1271 N. Hermitage (near Milwaukee ave.)

PRODAJTE VAŠO KARO SEDAJ,

dokler so cene visoke. Mi plačamo

najvišjo ceno za vašo karo, brez izjeme v kakšnem stanju je. Pridemo

na vaš dom. Pokličite

SAGINAW 4884

STENOGRAPHER

Experienced

Salary \$35.00 - 30 hour week

Apply

1148 W. CHICAGO AVE.

COUPLE

Housekeeper and Handyman, who want a good home in pleasant surroundings. Good wages, experience necessary. Your own private quarters. Small North Shore family. Phone—RAnDolph 6077—Mr. Fine

SLOVENE GIRLS & WOMEN

Get a steady job with a future at

EDWIN L. GUTHMAN

& CO. INC.

YOU CAN EARN 85c AN HOUR

ON PIECE WORK

Minimum guarantee after 90 days

71c an hour.

Wide variety of Light Bench Work

on small Radio parts.

HOURS 8 to 4:30

Apply today

15 South Throop Street

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 12. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto in prijete eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlane \$6.00 za eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri zaslugi \$1.20 za tednik, se jim to prijete k naročnini. Torej sedaj ni varoka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnimo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bo moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročnika.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdrži, držiave in Kanado \$6.00	Za člana in okolice je \$7.50
1 tednik in 4.80	1 tednik in 6.30
2 tednika in 3.60	2 tednika in 5.10
3 tednike in 2.40	3 tednike in 3.90
4 tednike in 1.20	4 tednike in 2.70
5 tednikov in nič	5 tednikov in 1.50
Za Evropo je \$9.00	

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

PROSVETA, SNPJ,
2657 So. Lawndale Ave.
Chicago 23, Ill.

Priročeno pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$

1. Ime Čl. družva št.

Naslov Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sledečih

članov moje družine: Čl. družva št.

2. Čl. družva št.

3. Čl. družva št.

4. Čl. družva št.

5. Čl. družva št.

Mesto Družva

Nov naročnik ☐ Star naročnik ☐

Dokončna likvidacija zemljiške gospode

Ljudska oblast uresničila Staro pravdo

Na podlagi 29. člena zveznega zakona o agrarni reformi in kolonizaciji od 23. avgusta 1945, Uradni list DFJ št. 605/46, in na podlagi pooblastila, danega na zboru odposlancev slovenskega naroda dne 3. oktobra 1943 v Kočevju, izdaja Predsedstvo Slovenskega narodno-osvobodilnega sveta

ZAKON

o agrarni reformi in kolonizaciji v Sloveniji

(Nadaljevanje in konec.)

c) upravitelji zemljiških posestev iz 10. člena ne glede na površino zemljiških posestev;

d) lastniki nekmečkih posestev iz 11. člena, ki imajo več kakor 3 ha zemlje ali več kot 5 ha gozda v gozdnih predelih, kjer ni obdelovalne zemlje;

e) lastniki kmečkih posestev, ki imajo po 4. točki 12. člena več kot 20 ha obdelovalne zemlje in več kot 10 ha gozda.

KAZENSKÉ DOLOČBE

35. člen

1. Lastniki oziroma njih odgovorni predstavniki in zastopniki, ki ne podajo prijave po 34. členu, ali v prijavi namenoma ne navedejo pravih podatkov, se kaznujejo z denarno kaznijo od 500 do 20.000 din ali s prisilnim delom brez odvzema prostosti od 10 dni do 2 let, v težjih

primerih pa tudi z odvzemom prostosti. V posebno težkih primerih se lahko izreče tudi kaznen delne ali celotne zaplembe zemljiškega posestva.

2. Enako se kaznujejo tudi agrarni interesi, ki bi v prošnjah za dodelitev zemlje zlonamerno navedli nepravilne ali netočne podatke zlasti glede zemljiške lastnine.

3. Kazni izreka pristojna okrajna sodišča.

4. Zoper sodne okrajnih sodišč je dopustna pritožba na okrajno sodišče v 15 dneh.

36. člen